

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k Návrhu vyhlášky, kterou se mění vyhláška č. 428/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích
Č. J.	107/2020
DATUM ZPRACOVÁNÍ	15. prosince 2020
KONTAKTNÍ OSOBA	Dagmar Endrlová
TELEFON	225 279 603
E-MAIL	dendrlova@spcr.cz

OBECNÉ PŘIPOMÍNKY

1. K materiálu obecně

Podle § 8 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích) je vlastník vodovodu nebo kanalizace pro veřejnou potřebu (dále vodovod a kanalizace) povinen kromě jiného zpracovat a realizovat plán financování obnovy vodovodů nebo kanalizací a je povinen vytvářet rezervu finančních prostředků na jejich obnovu a dokládat jejich použití pro tyto účely. Obsah plánu financování obnovy vodovodů a kanalizací včetně pravidel pro jeho zpracování stanoví prováděcí právní předpis. Pravidla určená prováděcím právním předpisem pro obsah a zpracování plánu vychází z předpokladu, že vlastník vodovodu nebo kanalizace vybudoval toto zařízení za účelem zásobování pitnou vodou a likvidace odpadní vody obcí i větších celků.

Nebere tak do úvahy stav, kdy vlastníky vodovodu a kanalizace jsou například průmyslové podniky, jejichž vodovody a kanalizace nebyly původně vybudovány za účelem poskytování veřejné služby, ale byly vybudovány pouze pro potřebu vlastníka, k připojování jiných odběratelů docházelo mnohdy dodatečně zejména v případě, kdy místní podmínky jiné řešení neumožňovaly. Ve výjimečných případech může být umožněno připojení jednotlivých odběratelů k těmto zařízením, a to z důvodů obtížně technicky řešitelného připojení k vodovodu nebo kanalizaci pro veřejnou potřebu. K podnikové kanalizaci zakončené čistírnou odpadních vod může být například připojena kanalizace části obce, k závodnímu vodovodu mohou být připojeny samostatné budovy určené k bydlení, případně jsou napojení noví vlastníci prodaných částí areálů závodů atd. Množství dodávané pitné vody nebo likvidovaných odpadních vod odběratelům pak sice může překračovat množství dané ustanovením § 1 odstavcem 3 písmene a) zákona o vodovodech a kanalizacích, avšak představuje pouze zlomek objemů, se kterými je nakládáno vlastníkem. Odběratelé využívají majetek vlastníka pouze v zanedbatelné míře.

Při zásadách daných návrhem prováděcího předpisu, kdy na obnovu vodovodů a kanalizací se mohou čerpat pouze finanční prostředky z nově vytvořeného účtu vlastníka, do kterého jsou ukládány finanční prostředky z vodného a stočného (výjimkou mohou být prostředky pocházející z úvěrů a dotací, případně prostředky vytvořené podle zákona o rezervách pro zjištění základu daně) by takto vytvořené zdroje z hrstky jiných odběratelů nevytvořily požadovanou hodnotu. V konečném důsledku by byli vlastníci těchto vodovodů

a kanalizací nuceni platit vodné a stočné sami sobě, zbytečně zatěžovat svoji administrativu, nebo neúměrně zvyšovat vodné a stočné. Návrh prováděcího předpisu neumožňuje jiné řešení, které by například umožnilo čerpat poměrnou část prostředků z provozního rozpočtu vlastníka, což by bylo jedinou reálnou možností získání prostředků, když prostředky z výběru stočného od ostatních odběratelů tvoří pouze zlomek prostředků potřebných na obnovu vodovodů a kanalizací. Současné i navrhované znění vyhlášky pro vodovody a kanalizace, kde vodné a stočné tvoří jen naprosto minoritní část prostředků potřebných k obnově této infrastruktury, při stejné struktuře plánu financování a obnovy vodovodů a kanalizací, když nově upravovaný způsob veškerých úhrad spojených s realizací obnovy infrastrukturního majetku z bankovního účtu tvořeného peněžními prostředky z vodného a stočného, je zcela nereálný.

Ve vazbě na výše uvedené důvody požadujeme do § 13 doplnit, že pro vodovody a kanalizace, které majoritně slouží pro potřebu jednoho subjektu, který je zároveň vlastníkem a provozovatelem a příjmy z vodného/stočného ostatních odběratelů činí méně než 20 % nákladů na obnovu vodovodu a kanalizace, se způsob tvorby nebo použití finančních prostředků na obnovu vodovodů řeší individuálně.

Tato připomínka je zásadní.

KONKRÉTNÍ PŘIPOMÍNKY

2. K § 13

Ve vazbě na obecnou připomínku požadujeme do § 13 doplnit, že pro vodovody a kanalizace, které majoritně slouží pro potřebu jednoho subjektu, který je zároveň vlastníkem a provozovatelem a příjmy z vodného/stočného ostatních odběratelů činí méně než 20 % nákladů na obnovu vodovodu a kanalizace, se způsob tvorby nebo použití finančních prostředků na obnovu vodovodů řeší individuálně.

Odůvodnění:

Viz text připomínky.

Tato připomínka je zásadní.

3. K § 13 odst. 13

Navrhujeme následující úpravu textu: „Způsob tvorby nebo použití finančních prostředků na obnovu vodovodů, který by byl odlišný, je povolen pouze v případě ~~předběžného~~ schválení ministerstvem.“.

Odůvodnění:

Předběžné schválení nedává vlastníkům jistotu, že odlišný způsob tvorby nebo použití finančních prostředků na obnovu vodovodů a kanalizací je v souladu s ochranou spotřebitelů.

Tato připomínka je zásadní.

4. K § 16 - § 18 – Požadavky na čištění odpadních vod včetně požadavků na projektovou dokumentaci, výstavbu a provoz kanalizací a čistíren odpadních vod

Navrhujeme, aby v § 16 – 18 a příslušných přílohách vyhlášky č. 428/2001 Sb. bylo zohledněno, že odpadní vody z kanalizací a čistíren odpadních vod mohou být znovu použity (recyklovány) – tedy nejen vypouštěny do vod povrchových nebo podzemních (vodního recipientu), jak uvádí současné znění vyhlášky.

Odůvodnění:

Důvodová zpráva k návrhu vyhlášky uvádí v obecné části bod 3, že se jí z předpisů Evropské unie mj. dotýká směrnice Rady 91/271/EHS ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod. Dále je uvedeno, že je možné návrh vyhlášky hodnotit jako plně slučitelný s právem Evropské unie.

S tvrzením, že je návrh vyhlášky plně slučitelný s právem Evropské unie však nelze souhlasit.

Dle článku 12 odst. 1 Směrnice Rady ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod (91/271/EHS):

„Kdykoli je to vhodné, měly by být vyčištěné odpadní vody znovu použity. Způsoby zneškodňování musí minimalizovat nepříznivé účinky na životní prostředí.“

Dle § 38 odst. 11 vodního zákona:

„Při povolování vypouštění odpadních vod do vod povrchových nebo podzemních vodoprávní úřad

a) přihlíží k potřebě dosažení nebo zachování dobrého stavu povrchových nebo podzemních vod a na vodu vázaných ekosystémů a

*b) **posuzuje** možnosti omezování znečištění u jeho zdroje i omezování emisí do životního prostředí jako celku a možnosti opětovného využívání odpadních vod.“*

Současné znění vyhlášky č. 428/2001 Sb. nezohledňuje možnost opětovného využívání odpadních vod (recyklaci odpadních vod), ale zabývá se jen jejich vypouštěním do vodního recipientu (vod povrchových nebo podzemních). Možnost recyklace odpadních vod není uvedena v části osmé, oddíl první (§ 16 – 18) vyhlášky č. 428/2001 Sb. ani v příslušných přílohách k vyhlášce.

Právo Evropské unie i vodní zákon (v § 38 odst. 11) opětovné využívání odpadních vod umožňují (resp. vyžadují), avšak neexistuje dostatečná podrobnější vnitrostátní právní úprava (v souvislosti s čistírnami odpadních vod a kanalizacemi) ohledně možnosti opětovného využití vyčištěné odpadní vody z měst a obcí např. pro účely zemědělství, průmyslových podniků, závlah městské zeleně apod. **Trvá tak právní nejistota, která znemožňuje subjektům, které o recyklaci městských odpadních vod uvažují, připravovat a uskutečňovat projekty zaměřené na recyklování odpadních vod a tím mj. chránit vody povrchové a podzemní a spolupůsobit při boji se suchem.**

Současné znění vyhlášky č. 428/2001 Sb. tak lze považovat za rozporné s článkem 12 odst. 1 Směrnice Rady ze dne 21. května 1991 o čištění městských odpadních vod, přičemž předkladatelem (Ministerstvem zemědělství) navrhovaná změna vyhlášky tento rozpor neodstraňuje a lze ji tak považovat rovněž za rozpornou s právem Evropské unie.

Koncepce na ochranu před následky sucha pro území České republiky schválená vládou České republiky již dne 24. 7. 2017 navrhuje opatření: *„S čištěnými odpadními vodami je potřeba postupovat jako se surovinou*

a recyklovat ji. **Zatím však chybějí potřebné legislativní nástroje, které by opětovné používání čištěné odpadní vody nebo šedé vody umožňovaly. Je třeba vytvořit legitimní postupy v souladu s legislativními podmínkami, který by veřejná správa mohla v praxi využívat.**“ Usnesením vlády již ze dne 24.7.2017 bylo příslušným ministrům (včetně ministra zemědělství) uloženo zasadit se o realizování opatření k omezení následků sucha obsažených v koncepci tedy včetně legislativního nástroje, který by opětovné používání čištěné odpadní vody umožňoval.

Žádné konkrétní legislativní nástroje ohledně opětovného používání čištěné odpadní vody však ani více než 3 roky od schválení koncepce na ochranu před následky sucha nebyly přijaty.

Úprava vyhlášky č. 428/2001 Sb. v rámci zákonného zmocnění § 12 odst. 1 zákona o vodovodech a kanalizacích by byla důležitým krokem v rámci právní regulace recyklace odpadních vod a připravila by čistírny odpadních vod na možnosti recyklace odpadních vod.

Tato připomínka je zásadní.

5. K § 35a

Navrhujeme doplnit nový odst. 9, který zní: „**Výpočet ceny pro vodné a pro stočné na kalendářní rok provedený odlišně od příloh č. 19 a 19a je povolen pouze v případě schválení ministerstvem.**“.

Odůvodnění:

Doplnění odstavce 9 je obdobou úpravy § 13 odst. 13 a umožní vlastníkům vodovodů a kanalizací v odůvodněných případech provedení kalkulace odlišně od prováděcího předpisu.

Tato připomínka je zásadní.

6. K Čl. II, Účinnost, odst. b)

Navrhujeme úpravu textu:

b) ~~čl. I bodům 2 a 9, pokud jde o § 4 odst. 2 písm. f) a § 10 odst. 4, čl. I bodu 52, pokud jde o přílohu č. 20, a bodu 54, pokud jde o přílohy č. 24 a 25 k této vyhlášce, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2023.~~

a doplnění nového odst. c):

c) **čl. I bodům 2 a 9, pokud jde o § 4 odst. 2 písm. f) a § 10 odst. 4, bodu 54, pokud jde o přílohu č. 25 k této vyhlášce, která nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2026.**

Odůvodnění:

Požadujeme prodloužit lhůtu potřebnou k převodu dat mezi stávajícími využívanými systémy a novým systémem (vytvoření nového datového modelu kontrolu kompletnosti, revize předávaných dat, výběr předávaných dat, vytvoření exportního formátu předání dat, kontrolu přenosu a kompletnosti dat, zpětnou vazbu z pověřeného úřadu o úspěšnosti importu dat atd.).

Tato připomínka je zásadní.